

Cankovski

padaške - več

kak 15 lejt

STR. 3

»Mi vsakši den

poglednemo

našo mamó«

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 17. septembra 2015 ☀ Leto XXV, št. 38

Sodelovanje z narodnostmi

V Somboteli se znamo pokloniti v pet gezikaj – je pravo podžupan varaša *Tibor Koczka*, pa je v peti gezikaj pozdravlo navzoče, gda je v Škanzeni opro 12. Sombotelski narodnostni den. Hrvati, Nemci, Romi in Slovenci majo bogato kulturo, pa od toga je varaš tó bole bogati. V rojstnom kraji svetoga Martina so radi, ka so sombotelski Slovenci do tega mau že gorpoiskali več kak 20 takši vesnic v Sloveniji, gde so cerkve sv. Martina. Gda pa iz Slovenije pridejo prauškarge, jim nutpokažejo Somboteu tó. Leta 2013 so Državna slovenska samouprava, Zveza Slovencev na Madžarskem, Muzej Savaria pa varaška samouprava Sombotela podpisali Sporazum o sodelovanju. V soboto – 12. septembra – so se na narodnostnom dnevi *Martin Ropoš* (DSS), *Jože Hirnök* (ZSM), *Tibor Koczka* in *dr. Sándor Horváth* (Muzej Savaria, vodja Škanzna) pogučavali o tome, ka vse se je godilo v preminauči dvej lejtaj, ka bi eške leko včinili Slovenci pa za Slovence v Somboteli. Na priliko: na Glavnom trgi bi leko organizirali Slovenski

Kristina Fördös in Marija Törő včíta rauže delati

Program je gledalo več stau lüdi (nad njimi predstavnika občine Tibor Koczka in dr. Marija Tenki Takač)

den, pa bi pomagali pri sodelovanji Sombotela z bratskim Mariborom. Narodnosti na svoji program nej bi samo plesale ali spejvale, leko bi mele kakše razstave, gorštele kaj iz svoji knjig itd. Slovenci so se zavalili Muzeji Savaria, ka je pomago pri tom, ka so s porabskim borovim gostüvanjom gorprišli na lišto kulturne erbe Madžarske (o tome v naslednjoj številki *Porabje*). Na letošnjom narodnostnom dnevi so se tó najprve nutpokazali hrvaški in nemški mlajši. Po tistom je spejvo varaški hrvaški pevski zbor *Djurdjice*, pa so s slovenskimi pesmimi gorstaupile *Sombotelske spominčice*. Dekličine z mamicami so flajсно delale rauže s kreppapira s pomočjauv *Marije Törő* in *Kristine Fördös*. Pri Nemcaj so s kijauke dekle pa pojba redli, Hrvati so iz papira vugibali sove, Romi pa so z džundža vsefele napravili. Na lejpi, sunčavni sobotni den je več stau lüdi prišlo. Po programi so se pogučavali, spejvali in plesali na muziko Hrvatov, šteri so bili letos glavni organizatori.

Marija Kozar

RAZMISLEKI OB ZAČETKU PORABSKEGA ŠOLSKEGA LETA

Prvega septembra so se tudi v porabskih šolah spet na široko odprla šolska vrata; svečano oblečeni osnovno- in srednješolci so se najprej zbrali v skupnih šolskih prostorih in ob državni himni, prijaznih nagovorih, blagoslovitvah in recitacijah skupaj z učitelji slovesno »vstopili« v novo šolsko leto; lepa, spoštljiva in dostojanstvena navada, ki mi je od nekdaj všeč... V porabskih šolah se madžarski himni pridruži slovenska, pa slovenski pozdrav in kakšna pesem... Tako tudi mora biti! Skupno število učencev v narodnostnih šolah ostaja podobno lanskemu, na gornjeseniški šoli je nekoliko višje, na števanovski malo nižje. Tudi vzgojiteljice v seniškem vrtcu so vesele, saj bo število malčkov blizu dvajset, kar je razveseljiv podatek... Državna slovenska samouprava kot vzdrževalka vzorno skrbi za materialne pogoje na narodnostnih šolah, kadrovske zagate so začasno pokrpane, čeprav ne tako, kot bi želeli. Ampak se je velika večina učiteljev Madžarov, ki ne obvladajo slovenščine, pripravljena le-to učiti in zadovoljiti minimalnim standardom - opraviti izpit na srednji ravni - in pridobiti vsaj formalne pogoje za delo v dvojezični šoli. To je gotovo zelo pozitivno dejstvo, a zavedati se moramo, da ti učitelji pač ne morejo biti Slovenci namesto vseh vas! Oni bodo korektno izpolnili formalne pogoje in se, verjamem, trudili na delovnih mestih. Od slovenskih učiteljev, predvsem pa vodstev šol, pa bo še dalje odvisno - in za to tudi morajo prevzeti polno odgovornost - kakšna bo kvaliteta pouka slovenščine, predvsem pa kakšen bo odnos vseh na šoli do učenja in rabe manjšinskega jezika v učilnicah in zunaj letih. S trenutnim stanjem, žal, ne moremo biti zadovoljni.

Ne bom tokrat o kvaliteti pouka in rezultatih jezikovnega

znanja, o sprenevedanjih in prepričevanjih prepričanih... Moja srčna želja je le ena: da porabski učitelji dojamajo, da je slovenščino potrebno učence tudi NAUČITI!!! Da ni

Svečana otvoritev šolskega leta na Gornjem Seniku

dovolj, da se šole napolnijo z učenci, to kaže predvsem števanovski primer, ki še zdaleč ne pridejo na šolo zato, da bi se učili slovenščino, ampak sta v ospredju zastojkarstvo in izkoriščanje odličnih pogojev, ki jih šola nudi... Tudi starši seniških učencev večkrat tiho tarnajo, da bi bilo bolje, da bi se otroci učili več nemščine kot slovenščine... Se je kdo vprašal, zakaj taka tarnanja? Jaz sem se velikokrat, in imam tudi odgovore. Res je, da starši gledajo na problem praktično - delo v bližnji Avstriji se bo vedno našlo, za to pa je potrebno znanje nemščine - a tisti bistven razlog je drugje: v odnosu staršev, predvsem pa šol samih do prisotnosti slovenščine... »Moja hčerka se že nekaj let uči slovenščino na šoli, pa še vedno nič ne zna,« mi je pred časom potarnala neka mama. To pove vse... Pa vendarle se dvojezični šoli trudita po svojih zmožnostih ohranjati tradicijo narodnostnega šolstva in ostajata v Porabju edini instituciji, ki sistematično uči slovensko materinščino.

V tokratnem zapisu se bom dalje spraševala, kaj bo s poukom slovenščine v Monoštru in širše v Porabju... Slovenska

država vodi do Porabja zgrešeno politiko že 25 let; če so se ob osamosvojitvi pisale velike zgodbe - prizadevanja za mejne prehode in s tem povezovanje ljudi na obeh straneh meje,

urejanje statusa manjšinskega slovenskega jezika, boj za narodnostne šole, organiziranje manjšine... in še marsikaj - je danes popolnoma drugače... V dveh desetletjih in pol se je ob

Učenci so pripravili kratek kulturni program

vseh teh velikih zgodbah - žal, velikih samo za peščico izbrancev - odvijala majhna, tiha, a usodna zgodba ugašanja slovenskega jezika in zavesti... Zgodba, ki smo jo čutili tisti v zakulisju, poskušali opozarjati, kaj narediti, ozaveščati... Skoraj brez uspeha... V želodcu me zvije, če pomislim, koliko raznobarnih političnih delegacij iz Slovenije - od vratarjev na ministrstvih do ministrov in predsednikov - se je doslej zvrstilo na ogledih po Porabju, trosilo obljube brez pokritja,

reševalo uboge, male Slovence na vzhodni etnični meji in si nespodobno pripenjalo medalje za take in drugačne lažne zasluge... Slovensko državo in vse njene vlade bi moralo biti pošteno sram! Ampak politiki brez državniskega čuta pač nimajo sramu, jasno...

Kronično pomanjkanje dvojezičnih učiteljev, v zadnjem času in v prihodnosti pa tudi učiteljev slovenskega jezika, je stalnica; opravili smo nešteto sestankov, pogovorov, napisali morje pisem in prošenj... Kaj se je premaknilo v pozitivno smer? Skoraj nič. Imamo učiteljico in vzgojiteljico asistentko iz Slovenije, torej dve krvavo potrebni sodelavki. Rabili bi še vsaj dva učitelja in kakšno vzgojiteljico, a izgovori slovenske strani, še bolj pa odgovori na prošnje za pomoč, so ponižujoči: *Veseli smo, da želite nadaljevati pouk slovenske*

ga jezika, da učence zanima slovenščina; a Slovenija je v težkem gmotnem položaju, zato vam želimo vse dobro in poskušajte sredstva najti kje drugje... Nekaj takega je pisalo v enem od odgovorov pristojnega ministrstva...

Pred nekaj dnevi me je na razgovor povabila nova ravnateljica monoštrske OŠ razredne stopnje, torej prvega do četrtega razreda. Šola ponovno želi organizirati letos vsaj krožek slovenskega jezika, saj se star-

ši, tako slovenski kot madžarski, zanimajo za to možnost. Bila sem navdušena! Potem me je zasula z razmišljanji in vprašanji: »Veste, želim, da se na naši šoli spet organizira narodnostni pouk slovenščine. Potrudila se bom, da dobimo 8 učencev za skupino v prvem razredu. Mi boste pomagali pri promociji v vrtcu? Boste skupaj z mano na sestankih s starši? Je kaj možnosti za učitelja iz Slovenije?...« In še in še je bilo njenih vprašanj... Podobno je bilo pred dnevi na srednji šoli... Izjemno vesela sem, ko hodim po šolah in vidim to iskreno naklonjenost in zanimanje za pouk slovenščine... A na jok mi gre, ko jim nimam česa ponuditi, dati vsaj malo upanja, da bo na njihove prošnje kdaj prišel pozitiven odgovor... Slovenščina v Porabju je med mladimi in najmlajšimi skoraj mrtva, razen kakšne osamljene zvezdice; v Monoštru je mrtva že zelo dolgo... In danes, ko so možnosti, je interes in pripravljenost v šolah, Slovenija ne zmore niti toliko politične volje, da bi našla pot in pomagala... Na pravi način, z nekimi sistemskimi rešitvami, recimo sistemizacijo treh učiteljev in dveh vzgojiteljic za potrebe porabskega manjšinskega izobraževanja na eni ali dveh bližnjih goriških šolah... Porabsko narodnostno šolstvo je temelj ohranjanja, učenja in razvijanja jezika slovenske skupnosti. Domicilna madžarska država je v zadnjih letih letemu zelo naklonjena, saj urejena zakonodaja in materialni pogoji, ki jih nudi, omogočajo razvoj in napredek. A denar in zakoni ne morejo rešiti bistvenih problemov ohranjanja jezika skupnosti - to pa so pomanjkanje dvojezičnih kadrov, odnosa do jezika, lojalnosti in lastnega zgleda v skupnosti sami... Prav ob tem pa se morajo zamisliti kreatorji politike do Porabja - v matični Sloveniji...

Valerija Perger

Cankovski padaške - več kak 15 lejt

Člani sombotelskoga Slovenskoga kulturnoga društva Avgust Pavel so se leta 1999 - en malo po ustanovitvi - včasik napautili v rojstno ves svojoga eričnoga Pavla, na prekmursko Cankovo. Tau sodelovanje je letos dugo že več kak petnajset lejt, gnauk se pripelajo Cankovčarje v Somboteu, drgauč Slovenci z veukoga madžarskoga varaša v goričko ves.

Judita Pavel in Marija Kozar šteta pesem pri Pavlovom spomeniki

Ranč tak je tau bilau letos tō, gda so na začetki septembra Sombotelčarje gorpoiskali svoje prekmurske padaše. V parki na srejdji vesi, gde stogi spomenik Avgusta Pavla, sta popotnike pozdravila predsednica Turističnoga društva *Hilda Vog-*

Kučnici počiva s trejmi dijačkimi padašami. Dva člana Sombotelške slovenske samouprave sta položila venec na Pavlov spomenik, edna sombotelska Slovenka pa je župani prejkdala pūšeju papernati rauž.

Domanji so gostom nalekli dva stola, puniva z dobrautami. Zvūn dobre kraple smo leko koštavali dinski šterc tō. Za en malo smo se že napautili pejški

je bole združuje. Eške zdaj pa leko vidimo kamen na grajnici, šteroga je dala postaviti casarica Marija Terezija.

Nēbo je v tistom cajti spoj oblačno bilau, zatok smo se raj na avtobus nazaj sedli. En malo smo se pelali (po vauski poštijaj) mimo lejpoga Ledavskoga jezera. Eške dobro, ka se je naš bus nej med drejva stisno pa smo tak brž prišli do Turistične kmetije Ferencovi v vesnici Krašči. Čako nas je spoj žmani obed, med šterim smo se leko malo pogučavali.

Gda smo požrli slejdnje falate, se je vanej že lejvalo. Z avtobusom smo se nazaj odpelali na Cankovo, gde nas je že čako škonik slovenskoga gezika *Janko Durrič*. Un nas je ranč tak lepau pozdravo, pa za par vōr prejkvzeu pelanje skupine. Če štoj šké brž s Cankove v mali varaš Gornjo Radgono priti, je najležej, če se prejk Avstrije pela. Poštija vodi po avstrijskoj Radgoni, po Bad Radkersburgi. Dvej Radgoni sta inda bili eden varaš, samo po prvoy svetovnoj bojni so jiva na dva tala raztalali. Naša paut je pelala v slovenski tau, v varaški muzej v zidini »Špital«.

Špitali so bili inda svejta takši rami, gde so gorprijali srmake, siraute pa betežne. Gnes je zidina spoj lepau obnovlena, v njej je razstava »Radgonski mostovi«. S pomočjav tē leko dosta vse zvejmo o zgodovini Gornje Radgone, štera je mogla vsikdar vkūper z grajncov živeti. Vkuḡ so pobrali dosta predmetov (tárgyak), šteri so povezani z Radgonov, vsejm najgir lidam pa se venak najbolje vidijo interaktivne digitalne špile. Z enimi si šišak na glavau denemo, z drūgimi grauzdje v krakso dejvamo. Na podi pa si leko poglednemo dosta paverski škeri pa voščilnice (üdvözlőlap) indašnji cajtov.

Med potjav nazaj na Cankovo (zavolo deža smo se nej stavili v Radkersburgi) nam je škonik Janko eške dosta-dosta pripovejdo o tej varašaj. Na priliko od toga tō, kak fejst so se slovenski branitelji strejlali z jugoslovanskov armadov, gda je bila bojna za samo svojo Slovenijo.

Gda smo se povrnauli v prekmursko vesnico, smo nut v Božo ižo staupili. Zvōdali smo,

ka so cerkev svetoga Jožefa spoj obnavili pred petimi lejtami, te so pa najšli edne stare freske od evangelistov. Tiste so tak njali v originali, ovak pa je cerkev po-farbana lepau moderno. Po pa-uti je z nami bila starejša gospa z Budimpešte, štera je gorpoiskala svojo rojstno ves Korovce, sausednjo od Cankove. Stara je 93 lejt, gda pa leko, vsikder se napauti k rojstnoj iži pa na ve-

zaplesali šest plesov. Najveške veseldje pa je tau bilau, gda so en par bole prausni plesov Cankovčani Sombotelčanom navčili. Plesali so se »gospod, gospa«, »mlinček« pa »špancierpolka«, slejdnje celau tak, ka so v vinešnjom kraugi plesali domanji, znautra pa gostje. Srečanje se je končalo z valčkom »na beksel« (z meklauv).

V veškoj restavraciji so tačas

Veselo pejški do Kučnice - s fudašom Francekom Mukičom

ški cintor.

Zadvečerka so nas pred gasilskim domom v svetešnji gvan-taj, nošaj čakali člani domanje folklorne skupine »Podkolonca«. Slovenci v Somboteli ranč tak mam malo »folklorno skupino«, v vogrskom varaši plešejo štirge pari porabske plese. Na Cankovi so se oprvin s spejvanjom nutpokazale Sombotelške spominčice, te so pa

že pripravili žmano večerdjo. Komaj so se dojdjale vilice pa naužci, so že naprejprišle fude. Igro je prekmursko-porabski duo »Domjan-Mukič«. Čūle so se slovenske pesmi, gda pa so na red prišli madžarski čardaši, so ništerni domanji gorprosili Sombotelčanke, pa z njimi plesali.

Večer se je končo eške samo te, gda je mogo avtobus z mesta

Dva andovska šaulara v radgonskom muzeji (Rudi Čer pa Jenő Krajcar)

rinčič pa župan Občine Cankova *Drago Vogrinčič*. Po lejpi pozdravni rečaj sta predsednica Sombotelške slovenske samouprave *Marija Kozar* pa hči polihistra *Judita Pavel* v dvej gezikaj gorštejla pesem Avgusta Pavla »Nekak mi je poslo glas«. Gospa Judita je cankovskomi župani (pa s tejm Cankovčanom) prejkdala črno-bejlo fotografijo, na šteroj njeni oča pri potoki

nam je tapravo, kak so s pomočjav evropski penez pri Kučnici napravili čistilno napravo (tisztítóberendezés), s šterov leko očistijo vodau od polonje ramov v občini. Dale pa smo prišli do enoga mostá nad potokom, prejk šteroga smo staupili na avstrijsko zemlau. Župan Drago je povōdo, ka če rejšan je Kučnica več kak devetstau lejt laučila Slovence pa Nemce, gnesnedēn

»Gospod, gospa« - cankovski pa sombotelski plesci

eške nutpokazale, kak plešejo »rejzko«, »ajncvajdraj« pa »rozinko«. Domanjomi lūstvi se je tau trnok vidlo, depa videti je bilau, ka so zatok pri Podkolonci »profesionalni« plesci. V svojom spleti so s fudašom pa mentorom *Zoranom Domjanom*

titi. Sombotelčarje so se lepau zavalili vsejm za gostoljubje, pa je za drūgo leto pozvali nazaj v Somboteu. Tau de nika posabnoga, vejpa svetili mo 130. oblejtnico rojstva Avgusta Pavla, šteri povežuje Slovence s tē pa ov kraj grajnec.

-dm-

OD SLOVENIJE...

Proces v zadevi Patria zastaral za vse tri obtožene

Okrajno sodišče v Ljubljani je odločilo, da je proces v zadevi Patria zastaral za vse tri obtožene, Janeza Janša, Ivana Črnkoviča in Antona Krkoviča. Tožilstvo ima zdaj še osem dni časa za pritožbo na to odločitev, v nasprotnem primeru morajo proces proti Janezu Janši, Ivanu Črnkoviču in Antonu Krkoviču opustiti. Iz ministrstva za pravosodje so sporočili, da obžalujejo, da je do zastaranja prišlo. »Tako s pravne kot vsebinskega vidika ni dobro, če katerekoli sodne zadeve zastarajo, saj to ne krepi zaupanja v pravo in sodni sistem. Ob tem na Ministrstvu za pravosodje ocenjujemo, da je bilo prav in potrebno, da smo v letošnjem letu spremenili Kazenski zakonik, v katerem smo za tovrstna dejanja dvignili kazni in s tem podaljšali tudi rok zastaranja.

Vendar ta sprememba ne more veljati za nazaj, ampak samo za naprej,« so navedli v sporočilu za javnost. Odločitev, kdaj zadeva Patria zastara, je bila v rokah ljubljanske okrajne sodnice Tanje Lombar Jenko, ki je primer po razveljavitvi na ustavnem sodišču dobila v ponovno odločanje. Sodnica je morala odločiti, ali glede zastaranja velja določba kazenskega zakonika iz časa, ko naj bi bila storjena kazniva dejanja (po kateri Patria zastara letos), ali novejša določba, po kateri je v primeru razveljavitve pravomočne sodbe zastaralni rok dve leti od te razveljavitve. V slednjem primeru bi primer zastaral aprila 2017.

Poslanske skupine ZaAB ni več

Predsednik državnega zbora Milan Brglez je po obvestilu Alenke Bratušek, da je Jani Möderndorfer izstopil iz poslanske skupine, ugotovil, da poslanske skupine ZaAB ni več. Poslanki poslanske skupine Zavezništva Alenke Bratušek Alenka Bratušek in Mirjam Bon Klanjšček sta ostali tudi brez članstva v delovnih telesih državnega zbora, ohranili sta le članstva v skupinah prijateljstva ter v drugih oblikah dela, ki niso vezana na članstvo v poslanski skupini.

Galerija Murska Sobota

NARAVO SPREMENITI V SANJE

V soboški Galeriji sta odprti dve razstavi, in sicer ilustracije Prešernove nagrajenke Marlenke Stupice in dela enajstih slikarjev iz Slovenije, ki rišejo z usti ali

Marlenka Stupica je ilustrirala in opremila prek 100 knjig za mlade bralce in sodelovala v različnih, mladim namenjenih revijah, zelo pogosto v Cicibanu, ki letos praznuje 70. obletnico izhajanja

nogami. Pri starejših, še bolj pa pri mladih priljubljeno ilustratorko je predstavil dr. Robert Inhof, slikarje in njihova dela, ki slikajo z usti ali nogami, pa kustosinja Irma Brodnjak. V Galeriji so predstavili tudi katalog Mirko Rajnar - Slike. Katalog je sestavni del razstave slik akademskega slikarja Mirka Rajnarja julija in avusta v soboški Galeriji, o slikarju in njegovih delih pišeta dr. Janez Balažic in dr. Robert Inhof.

»Pokrajina, drevesa, kamen, voda in spreminjajoče se nebo mi pomenijo neizčrpen vir inspiracije pri delu. V njem se izgubljam in sanjarim, jo prespim. Prikažem slutnjo, da se tu in tam za nekim kamnom ali rastlino nekaj skriva, pa ne veš, kaj. Narava ti ne bo zamerila, če jo prikrojiš v dimenzije sanj. Je tudi širno polje za brezštevne kompozicijske igre in ideje,« razmišlja Marlenka Stupica, katere razstava je v veliki galeriji, soboški pa jo je posredovala Galerija

Prešernovih nagrajencev iz Kranja. Dr. Robert Inhof je ob predstavitvi del Marlenke Stupice izpostavil tudi, da je v slikanicah in podobnih delih vedno aktualno vpraša-

nje razmerja med tekstom in ilustracijo. Avtorica s svojimi deli otrokom ne vsiljuje zgodbe, ampak jim spodbuja ustvarjalno razmišljanje in domišljijo. Marlenka Stupica je opremila in ilustrirala več kot 100 otroških knjig. Od bratov Grimm do Andersena, od Ele Peroci do Otona Župančiča. Vrsto let je sodelovala v reviji Ciciban, ki letos praznuje 70.

obletnico izhajanja, in tudi z drugimi otrokom in mladostnikom namenjenimi publikacijami. Slikarji, ki slikajo z usti ali nogami, se povezujejo po celem svetu. »Prizadevanja naše Galerije so že več let, da povabimo čimveč različnih umetnikov, med katere spadajo tudi slikarji, ki slikajo z usti ali nogami,« je povedala Irma Brodnjak.

Soboški Galeriji je razstavo posredovala založba UNSU, ki od leta 2001 zastopa interese Mednarodnega združenja slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Združenje ima prek 800 članov, ki jim pomaga tako, da ponuja izdelke slikarjev - invalidov, kot so voščilnice, koledarji, uporabni predmeti, na katerih so reprodukcije originalnih del teh slikarjev, ki zaradi spleta različnih okoliščin ne morejo slikati z rokami. Galerija želi opozoriti na njihovo izjemno prizadevnost ter motivacijo na li-

Soboška Galerija se povezuje s sorodnimi ustanovami izven Slovenije. Zato tudi predstavitev italijanske umetniške revije *Juliet*, ki izhaja od leta 1980, ureja jo Robertto Vidali, doslej pa je izšlo 175 števk. Revija vzpodbuja sodelovanje med Slovenijo in Italijo na likovnem področju. Juliet sodeluje tudi s soboško Galerijo pri izmenjavi razstav, tako sta se v Trstu predstavila Dominik Fras in Matjaž Geder, naslednje leto pa bo imel Mirko Rajnar razstavo v Miljah, v Soboti pa Elisabette Bacci, v letu 2017 pa Carlo Fontana. Do konca leta napoveduje Galerija še dve razstavi, in sicer bo najprej razstava slik in risb Uroša Wainbergerja v veliki galeriji in razstava li-

Z usti ali nogami slikajo slikarji, ki zaradi različnih vzrokov ne morejo z rokami. Mednarodno združenje, v katero so vključeni tudi slovenski slikarji, ima prek 800 članov. Kako slikata, bosta 7. oktobra popoldne v soboški Galeriji pokazala dva slovenska avtorja

kovnem področju nasploh. V program razstave so vključili tudi likovno demonstracijo slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, ki bo 7. oktobra, predstavila se bosta vsaj dva slikarja, ki imata dela na razstavi. Predvidoma bosta to Željko Vertelj in Benjamin Žnidaršič. Nekaj slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami, se je udeležilo tudi novinarske konference in otvoritve razstave.

kovnih del, nastalih na otroških likovnih delavnicah v soboški Galeriji, zadnja razstava, ki jo bodo odprli decembra in bo še januarja 2016, pa bo v znamenju 20. obletnice protestantske slikarske kolonije Primož Trubar, ki jo z mednarodno udeležbo organizirajo v Moravskih Toplicah, strokovno pa jo vodi akademski slikar Nikolaj Beer.

Ernest Ružič

OTVORITEV INFO TOČK IN ODPRTJE SPLETNEGA PORTALA

V okviru projekta Kulturno in medijsko sodelovanje obmejnega prostora med Rabo in Muro II. (akronim Mura Raba TV II) je 4. Septembra v Kulturnem domu v Stanjevcih potekala slovesnost ob otvoritvi info točk in odprtju spletnega por-

(lokacija), tekstovno (opis) in slikovno (fotografija ali video), poleg tega pa je z vsake izmed 22-ih točk preko portala možen ogled lokacije »v živo«. Celoten portal deluje v štirih jezikih: slovenskem, madžarskem, nemškem in angleškem. Na

Projektne partnerje na otvoritvi info točk

tala www.muraraba.eu. Na dogodku so odgovorni predstavili potek projekta in dosežene rezultate, predstavili so tudi sam spletni portal.

Poleg pozdravnih nagovorov Franca Šlihthuberja, župana Občine Gornji Petrovci, Stanislave Dešnik, direktorice JZ Krajinski park Goričko, Istvána Dékanyja, direktorja GTV (TV Monošter), in Jožeta Hirnōka, predsednika Zveze Slovencev na Madžarskem, so podali tudi poročilo o projektu in doseženih rezultatih.

Prisotne je nagovoril vodja projekta, Simon Balažič, direktor Televizije AS. Predstavil je projekt in slavnostno otvoril spletni portal www.muraraba.eu. Prisotni so izrazili zadovoljstvo z rezultati in pridobitvami projekta.

Preko projekta so bile uspešno izvedene številne aktivnosti: nastalo je 260 dvojezičnih oddaj s poudarkom na kulturnem čezmejnem sodelovanju, vas Verica (Porabje) je dobila optično omrežje, mladi iz Pomurja in Porabja pa so v sklopu medijskih taborov spoznali delo na televiziji v Monoštru in Murski Soboti. V sklopu portala je postavljenih 22 t. i. info točk: od tega 15 na Goričkem (SLO) in 7 v Porabju (HU). Vsaka točka je predstavljena geografsko

vsaki točki je omogočen tudi brezplačen dostop do interneta (Wi-Fi). Osnovni namen portala je promocija (turizma in kulture) območja Goriškega in Porabja.

Projekt Kulturno in medijsko sodelovanje obmejnega prostora med Rabo in Muro II se je izvajal v okviru operativnega programa Slovenija-Madžarska 2007-2013. Pri projektu so sodelovali štirje partnerji: na slovenski strani sta bila v projekt vključena Hi-Fi Videostudio, d.o.o., (Televizija AS), kot vodilni partner projekta, in Javni zavod Krajinski park Goričko, na madžarski strani pa Szentgotthárd Városi Televízió és Kábelüzemeltető Nonprofit Kft (TV Monošter) in Zveza Slovencev na Madžarskem/Magyarországi Szlovének Szövetsége. Skupna vrednost projekta znaša 721.848,48 €. Projekt je delno financiran s sredstvi Evropskega sklada, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj - v višini 583.342,82 €. Nacionalno sofinanciranje znaša 102.413,22 €, preostali delež, v višini 36.052,44 €, pa so prispevali projektne partnerji. Projekt Mura Raba TV II se je izvajal od 1. januarja 2012 do 31. marca 2015.

Pismo iz Sobote

Nej, nej pa nikak nej!

Obečo sam sebi, obečo sam vam, ka štete moja pisma iz Sobote. Obečo sam, ka nigdar več nej! Zakuno sam se sebi, kak mi tou ranč več na pamet ne smej priti. Vüje, lampe z očami vred sam si doj držo, samo aj do mené ne pride, samo, aj se me ogne, se me ne tekne. Depa neje šlau, nejsam biu zavole krepek. Če pa je takša gé, ka je vsepovsedi kaulak mene. Kama koli se obrnem, kakoli si oči, lampe, vüje pa eške kaj doj držim, do mene pride. Se nut v mene potegne.

Ja, politike se ne morem ogniti. Vörvlite mi, obečanja sam nej mogo, ga ne morem spuniti. Tak je v tej novinaj znouva politika na redej.

Nej dugo nazaj srečam poznanca. Dugo, rejsan dugo sva se nej vidla. Pozové me na kafej. Tou je rejsan čüdno, ka me na kefej zové. Vsigdar, gda sva se srečala, me na palinko zvau.

»Ka pa te? Palinke več ne pidješ?« ga pitam.

»Kaj bi nej. Eške vsigdar, depa samo doma ali pa pri kakšnom pajdaši. Vejš, ge sam nut v politiko stoupo. Mi, steri smo nut v njej, v politiki, vsigdar pasko moramo meti. Moramo skrb meti, ka venej delamo, ka gučimo pa kakši smo gé. Če mo zdaj s teuv palinko piu, brž de že vsepovsedi razglašeno, ka sam pidjanec pa eške kaj kuj,« je cejli postrašeni kaulak sebe gledó, če stoj na vüje ne vleče, če naja stoj nej gleda ali celou fotografejra.

Kak tou politiko naprej prinese, cejli trdi gratam. Že si škem lampe, vüje pa oči doj držati, gda brezi moje volé vö iz mene skouči.

»Depa, brezi palinke tó gdasvejta tak vögledate, kak bi totalno oumani bili. Škem prajti, takše sumarije gučite, ka tou normalen človek ne more vö iz sebe spraviti. Ne boj čemerem, depa tou ne pravim samo ge. Tak dosta lidi brodi.«

Možakar eške bole kaulak sebe pogledne, eške bole se k meni na vüjo zakeli. Pomalek mi guči, mi šuktiva:

»Tou, ka vi vidite pa čüjete na tevei, na radioni, tou je samo za vas gé. Politika se nindri indri dela. Kak vejš, mi vsefele komisi- je mamó. Tam naprej nosimo, stere nouve regule naprej stanejo. Mi tam najbole za istino delamo. Tam se vöpokaže tou, kak dobro delamo. Dobro delamo, samo aj nam vse kak najboukše tadale de.«

Gledam ga. Ne vejm, aj njemi kaj nazaj povejm ali pa nej. Un je rejsan kafej piu, ge sam palinko piu. Zakoj bi pa nej, vej sam pa ge nej v politiki. Zatoga volo, vejn je palinka vö iz mene gučala.

»Ne vejm, kak ti aj povejm. Depa, vi tam, gda ste nam nej na očaj, morate trno oumani biti. Vej pa té regule čeden pa trejzen človek nigdar nej bi naprej prineso, ji nigdar nej bi za svoje vzeu. Kakoli vi delate za tou, ka de nam dobro pa eške boukše šlau, vse na lagvo obrnete. Tou bi eške ge vedo naprajti.«

Možakar me gleda. Neje gvüšen, če se šalim ali pa za istino gučim. Tak me eške eden čas gleda pa dun povej:

»Ti se v politiko čistak nika ne razmejš!«

Leko človek istino ma. Leko, vej pa je v politiki gé. Lidgé iz njegve sorte zvejškoga za sebe vsigdar istino majo. Depa bole brodim, bole sam v tou gvüšen, ka je vö iz mene nej palinka gučala.

Miki

... DO MADŽARSKE

Odstopil minister za obrambo

Po seji kabineta za nacionalno varnost je prejšnji ponedeljek odstopil minister za obrambo Csaba Hende, njegov odstop je premier Viktor Orbán takoj sprejel in tudi imenoval njegovega naslednika, Istvána Simicskója, ki je bil državni sekretar za šport, bil pa je tudi državni sekretar za obrambo. Tudi svoj doktorat je pisal z vojaškega področja.

Po odstopu ministra Hendeja so se rodila vprašanja, ali je minister odstopil po lastni volji, ker ni soglašal z načrtovano uporabo vojske na južni meji, kjer je največji pritisk beguncev. Ali je odstopil zaradi tega, ker je čutil, da predsednik vlade ni zadovoljen z delom njegovega resorja pri postavljanju ograje na srbsko-madžarski meji, pri kateri je premier predhodno določil datum 31. avgusta. Pri obrambnem resorju pa so domnevali, da so na seji kabineta za nacionalno varnost - na kateri so obravnavali begunska vprašanja - postavili pred ministra Hendeja in vojsko take zahteve, ki jim ne bi bil kos, zato je rajši odstopil.

Med begunci skoraj 8500 mladoletnikov brez staršev ali spremljevalcev

V tem letu je prispelo na Madžarsko že 8420 mladoletnih beguncev, ki so se na pot podali brez staršev ali spremljevalcev, kar pomeni, da desetkrat več kot prejšnja leta skupaj. 95 odstotkov vseh mladoletnikov spada v starostno skupino od 14 do 18 let, in le 421 jih je mlajših od 14 let. Zanimivo je, da se na to nevarno pot podajo večinoma fantje, 99 odstotkov mladoletnih beguncev brez odraslega spremljevalca je moškega spola. Precej presenetljiva je narodnostna sestava teh mladoletnih beguncev, 90 odstotkov jih prihaja iz Afganistana in le 4 odstotki iz Sirije. Ti mladoletni begunci, enako kot odrasli, dolgoročno nočejo ostati na Madžarskem, kar se vidi tudi po tem, da so lani in predlani registrirali pri nas med 800 in 900 mladoletnih beguncev, v šolskem sistemu jih je samo 52.

»Mi vsakši den poglednemo našo mamu«

4. septembra je Zveza dala postaviti pa posvečati spomenik tistim Slovencom, steri so bili vöodpeljani na Hortobágy. Na tau prireditev je prišlo par taši družin, steri so vse tau trpljenje probali. Dapa med tejsi je samo edna taša tetica bila, štera je tau vse že preživela kak žena pa kak mati, ona je zdaj 96 lejt stara. Mlinarna Mariška se zovejo, po možej so Šömenek pa so v Števanovci doma. Na blagoslovitev je njau cejla družina sprvajala, steri so ranč tak zopojdli Hortobágy kak ona, samo te so eške oni mlajši bili, edni vekši, drugi menši. Edna med mlajši je Ani Šömenek, po možej Vadász iz Slovenske vesi.

- Ani, vi ste dosta pomagali Zvezi v tejm, gda je lüstvo trbelo vküpzvati na blagoslovitev spomenika. Od kec ste vi znali, sto so vse vöodpelani bili?

»Mati je mena od tauga dostakrat pripovedjala, pa te tak sem vejdl, sto vse je vöodpelani bejo. Dja sem nji te gorzvala po telefonu pa sem njim taprajla, ka baude, sprosila sem atrejs, kama je potistim Zveza pozvanje posalala. Sploj dosta lüstva je vküpprišlo, vejn samo trdjé ali štirdje so nej prišli, s sterimi sem dja gunčala. Mi smo bola te poznali, steri so iz Andovec, z Verice pa iz Števanovec bili.«

- Tau je zato nej malo dela bilau.

»Nej, dapa dja sem rada bila, ka sem leko pomagala.«

- Vi vardjate na tau, gda so vas vöodpelali?

»Dosta nej, zato ka te sem dja še mala bila. Tau vardjam, ka so rogatali, pri staula sedimo, pa se je patjivati trbelo.«

- Kak dugo ste bili vöodpelani?

»Nas so na Hortobágy na László major odpelali petdesetdruogoga leta, pa več kak edno leto smo tam bili. Gda so nas tam tapistili, te smo na Vép prišli, zato ka te smo še skrjej nej smeli priditi, pa samo

petdesetšestoga leta smo leko domau prišli, gda smo amnestijo dobili. Dja sem nej lani, ta prvo leto odla tam v László majori, pa sem poglednila ti-

Mlinarna Ani (po možej Vadász) živé v Slovenskoj vesi

ste štale, gde smo bili. V ednoj tašoj baraki nas je več družin bilau. Vejš, ka tau je še zdaj strašno bilau videti.«

- Gda ste na Vépi bili, tisto že vardjate?

Mlinarna družina je bila vöodpelana na Hortobágy. Od lejeje Magda, Margit, mati Mariška, Joška pa Ani. Za njimi Imi

nej trbelo delati, ka te sem še mala bila, ovak bi dja tö gvüšno na njivi bila.«

- Kelko vas je bilau vsevküp?

»Nas je vsevküp šest bilau, Imi se je na Abádszalóki naraudo tisti čas, ka smo na Hortobágyi bili, Jenő se pa na Vépa naraudo.«

- Stariške so vam od tauga časa, gda ste na Hortobágyi bili sledkar kaj pripovedjali?

»Od tauga so trno nej steli pripovedjati, dapa ranč je nej bilau slobaudno tistoga reda tau naprej nositi. Telko

so zato gunčali, ka je lagvo bilau, sploj pa materi, zato, ka so mali mlajši bili, pa te še ona ranč tak mogla vanej na njivi delati kak drügi.«

- Pri vas je ranč tak bilau

nej ostalo.«

- Ovak bi bialu, če bi vas nej vöodpelali?

»Gvüšno, ka bi dosta lakejšje bilau, zato ka je bilau tak, ka smo djagode šli brat, zato ka nej bilau pejnez. Etak, ka smo djagode odali, smo leko malo do pejnez prišli. Bilau je tak, ka iz tej penez smo krü küpli. Oča pa mati sta vsigdar doma vertivala, gda smo domau prišli, nej bilau nika, tak ka še vertivati sta nej mogla. Tau so sploj težki časi bili kak za nji, tak za nas, mlajše. Če bi rodbina nej pomagala, te gda smo nazaj domau prišli, ranč ne vejm, ka bi bilau z nami. Če bi tau nej bilau, te tak mislim, ka bi se leko tadale včili, pa nej bi včasim v fabriko šli delat. Dapa ta smo tö tak žmetno nutprišli, kak če bi ne vejm kakšne greje meli.«

- Tau vejte, zaka so vas odpelali?

»Tau stalno ranč ne vejm, zato ka mi smo tak dosta grünta nej meli. Istina, tistoga reda je dojšlo, če stoj edno ménje nutrapravo, pa so ga že pelali. Brat Djaužak bi od tauga, ká zaka, kak so nas odpelali, bi dosta vedo pripovedjati. Zdaj, gda smo šli dola na Hortobágy, on je nej sto titi, tau je pravo, njema je dojšlo

tisto, ka je tam bijo pa trpo.«

- Je tak, gda vi mlajši vküppridete pa od Hortobágyá se pogučavata?

»Rejdko, dapa tašoga reda bola samo tau, ka zaka ranč nas je trbelo taodpelati.«

- Brezi vsega ste ostali, gda ste domau prišli, samo prazna kuča je vas doma čakala, pa itak vsi mlajši ste zato nika dosegli.

»Vsakši zato ma svoj daum, vsakši se je brigo, aj nika ma, vejn še bola kak tisti, steri so nej bili vöodpeldjani. Drügo pa tau, ka mi fejst vküpprdžimo, kak sestre tak bratke, dostakrat vküppridemo, dosta odimo tavö k materi, zato ka ona je že devetdesetšest lejt stara. Nega tašoga dneva, ka bi go nej poglednili, nekak vsigdar dé k njej, fejst se bojm, za njau, za našo mamu.«

- Od steroga mau živeta v Slovenskoj vesi?

- Gda sva se oženila, potistim sva tü zidala, dve hčeri mava pa hvala baugi, lepau pa v miri živemo. Vü pam, ka več nikadar nedo taši časi nazaj prišli, kak je tau bilau v petdeseti lejtaj, pa ta generacija več nikdar nede znala, ka je tau ka deportacija.«

Karči Holec

Radio Monošter
Tef. (36 94) 554-126
FM 106,6 MHz
FM 97,7 MHz

Vsakši den: 12.00 - 16.00

Zakoj, zakoj?

Kak je mali Peter gučati začno, so se za njegove stariše začnole nebeske nevoule. Njegva prva rejč je nej bila »mama« ali pa »ata«. Nej, sploj nej! Njegva prva rejč, ka go je vedo vöprajti, je bila »zakoj«. Pa je vsigdar škeu za svoj »zakoj« nazaj dobiti tö, »zatoga volo«. Depa stariša vsigdar ne vejta tak povedati, kak bi mali Peter tou škeu čüti.

Zakoj tiüča

Mali Peter gor stane. Gor stane, kak vsikši nemili den. Depa v künji je nej vse, kak mora biti. V künji je nej vse tak, kak šegou ma biti na tou vöro. Vö iz radiona se ena nouta ne čüje, niške vö iz njega ne guči. Mama krüj za zajtrik rejže, depa nouža se sploj ne čüje. Na špajeti se dajca cvrejo, depa tou se tö nika ne čüje. Mali Peter že šké pitati, zakoj je tou tak gé, pa ga mama doj stavi.

»Pssssssst,« njemi vcejlak tiüma na vüjo deje. »Ato glava boli. Šké, aj tiüča gé. Aj vcejlak tiüma ostaneva, dokejč ne mine.«

»Zakoj,« mali Peter eške bole tiüma pita.

»Od nikšne velke brige ga je začnola glava boleti. Vej mine, za té čas pa šké, aj je vse kak najbolje tiüma,« njemi mama tadale šuktiva na vüjo.

»Zakoj brige ma,« se mali Peter na psrtaj eške bole zdigne do mamine vüje.

»Mi starejši dostakrat brige mamo. Zavolo nji nisterne, kak tvoja ga ato, glava začne boleti. Tak, ka, pssssssst!«

»Zakoj glava. Leko bi ga nouga ali pa kaj drugoga,« mali Peter eške bole gor na prste stane.

»Tou istino maš,« ga mama vö na dveri vleče, aj se leko do kraja zgučita. »Nisterne zavolo velke brige črvou začne boleti. Tou je tö velka baja gé,« mama več ne šuktiva. »Tou že vejš, ka smo lidgé ovakši, eden je nej gnaki gé. Edne črvou, druge glava boli.«

»Zakoj,« mali Peter tö več ne šuktiva. »Zakoj mora človeka sploj tejlo boleti. Če je briga velka, ga leko samo ta briga boli. Tak bi tou boukše bilou.«

Mama si na velke zdejne pa si na prag doj sede. Zdaj una velko brigo ma. Velko brigo ma, kak sinej zdaj tou malo ovak povedati. Tak povedati, ka de razmo. Depa zavolo té brige go nika ne boli. Mali Peter si na prag skrak nje doj sede.

»Peter, tejlo leko primleš, ka nej? Leko ga primleš, brige pa ne moreš prijati. Una je, kak aj ti povejm, un je nut v glavej pa srcej. Tam nut se potegne, depa nin je ne vidiš, ne moreš je zgrabiti,« mama iške pa li iške pravo rejč. »Tou je kak kakši stra. Nin ga nega, depa človek dun stra ma.«

»Zakoj? Zakoj človek sploj brigo pa stra ma. Brezi toga je lepše živet. Ne boli te glava, ne boli te črvou pa nej se ti od straja trbej trousiti. Zakoj je nej tak gé, te pitam,« mali Peter od mali čemerov gor stane.

V tejm vö iz künje radio začne popejvati pa je že ata na dveraj gé. Vcejlak ovakši kak točkar gleda ženo pa sina.

»Na, lejpiva mojiva! Mo kaj geli ali lačni ostanemo,« se njima smedje, kak bi brige nigdar sploj nej bilou.

Mali Peter se v sebe pogrozne. Za glavou se drži, pomalek se nut v ram vleče. Tam se v künji na eške od ate topel divan doj leže.

»Leko si malo bole tiüma dejeta,« vögleda, ka ga rejsan glava boli.

»Velko brigo zavolo atine velke brige sam doubu. Nut v glavou mi je prišla. Tiüma prosim, tiüma!«

Tak je v njivom rami tiüča prejnija gratala.

Miki Roš

Nove knjige

FERI LAINŠČEK, MILAN IN MIRA OSTOJIC: NA DVORIŠČU

V Sloveniji izide kar zavidljivo veliko število slikanic, vendar poznavalci ocenjujejo, da malo kakovostnih. Zato je slikanica *Na dvorišču* avtorjev Ferija Lainščeka, ki je napisal pesmi, Milana Ostojića, ki jih

tudi dolinske in druge) vasi, le redkokje, če sploh kje, vidimo krave, konje, kokoši ali druge domače živali. Zato pa vidimo traktorje, tiste največje in najmoderneje (in najdražje) in druge kmetijske stroje, ki so

se petelin že glasi./ Dobro jutro, sončna ptica,/ naj te rosa prebudi.// Dvigni svojo pavjo krono/ in široko rep razpri./ Naj iz tvojega obličja/ tristo modrih zre oči.// Vse oči so radovedne,/ ko se novi dan rodi./ Duša polna je lepote,/ se življenja veseli.//

Avtorji za prihodnje leto napovedujejo izbor divjih živali in zgoščenko z uglasbenimi pesmimi. Slikanice kot je *Na dvorišču* (seveda, ne samo ta), so (lahko) odlični pripomoček pri učenju materinščine/slovenščine v porab-

je uglasbil in napisal notni zapis, ter Mire Ostojić, ki je pesmi ilustrirala, prav prijetna novost za otroke v vrtcih in šolarje prve triade (prvih treh razredov) osnovne šole.

Feri Lainšček, vsestranski ustvarjalec, kar se tiče besedne umetnosti, je izbral šestnajst živali s kmečkega dvorišča, o njih napisal pesmice, ki jih je uveljavljeni glasbenik Milan Ostojic uglasbil in napisal notni zapis, Mira Ostojic pa ilustrirala. Otroci (in starejši bralci) lahko prebirajo izjemno tekoče in sproščujoče, z rahlim navdihom humorja napisane pesmi: *Kje je muca, Pav, Na pasji poti, Raca, Puran, Konjička ni doma, Petelinček, Zajček, Pegatka, Pujs, Koklja, Krava, Pesem o goski Neži, Ovca, Ker si koza in Golob pismonoša*.

Verjetno ni samo slovenska posebnost, da otroci, celo s podeželja, ne poznajo domačih živali ali jih poznajo zelo malo. Toda ne gre iskati krivde pri otrocih, delno tudi pri starših ne, kajti posledice je pustil razvoj podeželja. Če se peljemo skozi goričke (pa

postavili v kot zgodovine domače živali, živali z dvorišča in nadomestili ročna dela na kmetiji. Prireditve (vsaj večina njih), razne žetve, mlačve in podobne niso niti *bleda slika* o tem, kako so nekoč v resnici potekala ta dela.

Za pokušino o *pavu*, sicer tudi nekdanj redkosti na dvorišču: *So zvonovi že zapeli./*

skih vrtcih in šolah (tudi višjih in ne le prvih treh razredih). Slikanico (slikanice) je potrebno otrokom predstaviti, v njih vzbuditi radovednost (kajti otroke zanima vse) - kako preprosta in v Porabju kako (ne)mogoča pot do uspeha, znanja slovenske besede, ki je tudi materna beseda.

Ernest Ružič

KÜHARJEVA SPOMINSKA HIŠA

NA GORNJEM SENIKU

(cerkvenozgodovinska in etnološka razstava)

Odprta ob torkih in četrtekih

od 14. do 18. ure,

ob sobotah od 10. do 14. ure.

Kontaktna oseba: Ibolya Neubauer

Tel.: +36-30-6088-695

E-mail: kuharemlkhaz@jupinet.hu

Vodstvo v slovenščini!

Vstop brezplačen!

Naslov: H-9985, Gornji Senik, Cerkevna pot 11.

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 12.00 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 12.25 VOJNA, FOTOGRAFIJA, SPOMIN, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 TARČA, 14.25 PRAVA IDEJA! 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, ODDAJA TV LENDAVA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.20 OSMI DAN, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.30 KDO SI PA TI?, DOKUMENTARNA SERIJA O MLADOSTNIKI, 17.55 NOVICE, 18.00 AVA, RIKO, TEO, SKRIVALNICE, RISANKA, 18.05 OBLAKOV KRUIHEK: LUKOVE SANJE, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 46. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE PTUJ 2015, 21.25 NA LEPEŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 MONTY PYTHON: ZDAJ PA ČISTO NEKAJ DRUGEGA, FILMSKA SATIRA, 0.35 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 0.55 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 1.45 INFO-KANAL

PETEK, 18.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.25 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 10.30 PROFIL, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.25 PRISLUHNI MO TISINE: PREGLED DOGODKOV LETOSNJEGA POLETJA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 15.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 15.25 NA VRTU, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 16.00 DOBER DAN, 17.00 HALO TV, 18.20 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO, TEKMA ZA 5. - 8. MESTO, 20.40 2. POLFINALNA TEKMA, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.10 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.55 HALO TV, 1.55 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 2. POLFINALNA TEKMA, 3.25 TEKMA ZA 5. - 8. MESTO,

SOBOTA, 19.09.2015, I. SPORED TVS

6.05 KULTURA, ODMEVI, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 11.00 MIRA MARKO, DOKUMENTARNI PORTRET, 11.55 TEDNIK, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.25 O ŽIVALIH IN LJUDEH, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 13.50 NA VRTU, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 14.20 MOJ VRT IMA NAČRT: MOJCA IN LEA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 14.50 VISOKA UMETNOST SEVERNIN NIZIN: SANJARJE IN MORE, ANGLEŠKA DOKUMENTARNA SERIJA, 15.50 HIMALAJSKA ZGODBA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 18.05 Z VRTA NA MIZO, 18.25 OZARE, 18.35 ZAKAJ? ZATO: ZAKAJ SEVERNI MEDVED ŽIVI NA LEDU? - ZAKAJ SOVA OBRNE GLAVO OKROG?, RISANKA, 18.40 PETER ZAJEC: POVEST O KONCERTU JERNEJA RIBIČIČA, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 20.00 LEPO JE DELITI, DOBRODELNI KONCERT RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE, 21.45 IZVIR, KOPRODUKCIJSKI FILM, 23.50 POROČILA, ŠPORT, VREME, 0.20 KRIVDA, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 DNEVNIK, UTRIP, ŠPORT, VREME, 2.30 INFO-KANAL

SOBOTA, 19.09.2015, II. SPORED TVS

7.00 NAJBOLJŠE JUTRO, 9.00 DOBER DAN, 10.10 POLNOČNI KLUB, 11.30 NA LEPEŠE, 11.55 10 DOMAČIH, 12.35 DOBRI STARI ČASI, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.30 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO, 14.00 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO: FINALE, 14.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA SINGAPURJA - KVALIFIKACIJE, 16.25 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO: FINALE, 18.20 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 20.00 VOHUNSKA ZANKA, KANADSKI TV FILM, 21.30 ZVEZDANA, 22.15 ARITMIČNI KONCERT - ANA PUPEDAN, 23.25 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 1.00 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO, 4.20 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA SINGAPURJA - KVALIFIKACIJE,

NEDELJA, 20.09.2015, I. SPORED TVS

7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.20 NABRITI DETEKTIVI: NININA SKRIVNOST, NEMSKA OTROŠKA NARIZANKA, 10.50 SLEDI, DOKUMENTARNA ODDAJA, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.25 46. FESTIVAL NARODNO-ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE PTUJ 2015, 14.50 POZOR, BANDITI, FRANCOŠKI FILM, 16.40 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: POSESTVO PRIHODNOSTI, DOKUMENTARNA SERIJA, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.20 VIKEND PAKET, 18.40 MUK: ZVEZDOGLEDA, RISANKA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 20.00 NOVA DVAJSETA (II.): NORMALNA SLUŽBA, SLOVENSKA NADALJEVANKA, 20.30 TO NAŠE ŽIVLJENJE (II.), AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 21.30 INTERVJU, 22.25 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22.50 18. FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA, 23.20 GLORIJA KURB, AVSTRIJSKO NEMŠKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 1.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, ŠPORT, VREME, 2.40 INFO-KANAL

NEDELJA, 20.09.2015, II. SPORED TVS

7.00 DUHOVNI UTRIP, 7.45 GLASBENA MATINEJA, 9.15 POSEBNA PONUDBA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 10.10 SLJHRNIK, TV-PRIREDBA KOMEDIJE V IZVEDBI GLEDALIŠČA KOPER, 12.00 35. SREČANJE TAMBURAŠEV SLOVENIJE, 13.00 ZVEZDANA, 13.55 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO: POLFINALE, 14.30 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO: FINALE, 16.30 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: TEKMA ZA 3. MESTO, 18.40 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: FINALE, 21.00 ZREBANJE LOTA, 21.10 KAJAK KANU - SVETOVNO PRVENSTVO: FINALE EKIPNO, 22.00 INŠPEKTOR BANKS (III.): NIKOGARŠNIJ OTROK, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 23.30 VIKEND PAKET, 0.40 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: FINALE, 2.10 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: TEKMA ZA 3. MESTO,

PONEDELJEK, 21.09.2015, I. SPORED TVS

6.15 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 10.20 Z VRTA NA MIZO, 10.35 10 DOMAČIH, 11.05 VEM!, KVIZ, 11.55 KAJ GOVORIŠ? = SO VAKERŠ? 12.25 STARA TRTA ZA VSE VEČNE ČASE, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 PANOPTIKUM, 14.45 VILLAGE FOLK - LJUDJE PODEŽELJA: POSESTVO PRIHODNOSTI, DOKUMENTARNA SERIJA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOŠARKA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.15 MAKS, KRATKI IGRANI FILM AGRFT, 16.30 DUHOVNI UTRIP, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.30 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.55 NOVICE, 18.00 NUKI IN PRIJATELJI: HOJA PO STROPU, RISANKA, 18.05 ČARLI IN LOLA: SAJ BO SKRIBNO, SKRIBNO PAZILA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 TEDNIK, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PISAVE: JÁCHYM TOPOL, JANEZ KAJZER IN AGATA TOMAŽIČ, 23.40 GLASBENI

VEČER: FESTIVAL SEVIQČ BREZICE - VIOLINO FANTASTICO: EVROPSKA BAROČNA AKADEMIJA V AMBRONAYU, RADIO ANTIQUA IN ENRICO ONOFRI, 0.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.10 INFO-KANAL

PONEDELJEK, 21.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.15 TOČKA, 6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.45 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 11.05 HALO TV, 12.05 DOBRO JUTRO, 14.20 NA LEPEŠE, 14.55 POLNOČNI KLUB: SIMON JE »PACA«, 16.05 LJUDJE IN ZEMLJA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 JUTRANJI VLAK, ANGLEŠKA NADALJEVANKA, 21.00 GEORGE GENTLY (VII.): V ZRAKU, ANGLEŠKA MINI-SERIJA, 22.30 KAJ SE JE ZGODILO Z ROBERTOM MUGABEJEM?, KOPRODUKCIJSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 0.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.45 HALO TV, 1.45 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: FINALE, 3.20 ZABAVNI KANAL

TOREK, 22.09.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 11.45 OBZORJA DUHA: 800 LET PO SVETEM DOMINIKU, 12.20 POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV: STARA ROBA - NOVA RABA, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 STUDIO CITY, 14.20 NAGLAS! 14.35 EVROPSKI MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 KANAPE - KANAPÉ, ODDAJA TV LENDAVA, 15.45 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.20 PROFIL: PATRIK GREBLÓ, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.25 MOJ VRT IMA NAČRT: ŽIVA IN IRENA, DOKUMENTARNA ODDAJA, 17.55 NOVICE, 18.00 OBLAKOV KRUIHEK: ZBIRKA, RISANKA, 18.10 KIOKA: TELEFON, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 PESEM PTIC TRNOVK, AVSTRALSKA NADALJEVANKA, 20.55 TIHA ZMAGA, DOKUMENTARNI PORTRET, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 PRIČEVALCI, 0.50 PROFIL: PATRIK GREBLÓ, 1.15 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.35 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.30 INFO-KANAL

TOREK, 22.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.30 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.30 LEPO JE DELITI, DOBRODELNI KONCERT RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE, 16.05 DOBER DAN, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 PRESENEČENJA, 20.55 NAJ MUZIKA IGRA, 21.25 ZLORABA ŠIBKOSTI, FRANCOŠKO-NEMŠKO-BELGIJSKI FILM, 23.10 ARITMIJA, 0.10 SLOVENSKA JAZZ SCENA: TOMAŽ GAJŠT, LENART KREČIČ, ROBERT JUKIČ, GREGOR FTIČAR IN RATKO DIVJAK, 1.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 1.45 HALO TV, 2.45 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO: TEKMA ZA 3. MESTO, 4.20 ZABAVNI KANAL

SREDA, 23.09.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 11.55 PISAVE: JÁCHYM TOPOL, JANEZ KAJZER IN AGATA TOMAŽIČ, 12.25 TURBOPOLK POD TRIGLAVOM, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 INTERVJU, 14.25 GLASNIK, KULTURNO-IZOBRAŽEVALNA ODDAJA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, ODDAJA TV LENDAVA, 15.40 MALE SIVE CELICE: OŠ ŽELEZNIKI IN OŠ LEDINA, LJUBLJANA, KVIZ, 16.30 PROFIL: SILVESTER PLOTAJŠ SICO, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 17.55 NOVICE, 18.00 PUJSEK BIBI: VELIKAN, RISANKA, 18.10 BACEK JON: LETENJE Z ZMAJEM, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.05 FILM TEDNA: RDEČI PES, AVSTRALSKO-AMERIŠKI FILM, 21.35 KINO FOKUS, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 GOSPODA GLEMBAJEVI, TV-PRIREDBA PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA, 0.30 PROFIL: SILVESTER PLOTAJŠ SICO, 0.55 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.15 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.10 INFO-KANAL

SREDA, 23.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.30 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 10.30 PROFIL: PATRIK GREBLÓ, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 14.30 VIKEND PAKET, 16.00 DOBER DAN, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.00 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 19.50 ZREBANJE LOTA, 20.00 MEJE SMEŠNEGA, FRANCOŠKO-BELGIJSKA DOKUMENTARNA ODDAJA, 20.50 ANA VELIKA - ŽIVLJENJE, POSVEČENO ODRO, NEMŠKI GLASBENI DOKUMENTARNI FILM O ANNI NETREBKO, 21.45 SE ZGODE: HASTA LA VISTA, SLOVENSKA NARIZANKA, 22.15 BLEŠČICA, ODDAJA O MODI, 22.50 M2 - ČISTA JEBA, KONCERT, 0.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.50 HALO TV, 1.55 FORMULA 1: VELIKA NAGRADA SINGAPURJA, 4.05 ZABAVNI KANAL

ČETRTEK, 24.09.2015, I. SPORED TVS

6.00 KULTURA, ODMEVI, 6.55 DOBRO JUTRO, POROČILA, 11.15 VEM!, KVIZ, 12.00 TURBULENCA, IZOBRAŽEVALNO-SVETOVALNA ODDAJA, 12.30 TOVARIŠ, DOKUMENTARNI FELJTON, 13.00 PRVI DNEVNIK, ŠPORT, VREME, 13.30 TIHA ZMAGA, DOKUMENTARNI PORTRET, 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 TEŽIŠČE - SÚLYPONT, ODDAJA TV LENDAVA, 15.50 OTROŠKI PROGRAM: OP! 16.20 PROFIL, 17.00 POROČILA OB PETH, ŠPORT, VREME, 17.30 UGRIZNIMO ZNANOST, ODDAJA O ZNANOSTI, 17.55 NOVICE, 18.00 LOJZEK: LOJZEK, NARIŠI MI KONJA, RISANKA, 18.05 NUKI IN PRIJATELJI: UREJANJE FOTOGRAFIJ, RISANKA, 18.10 POLDI: DAN, KO JE POLDI REŠIL NASEDLEGA KITA, RISANKA, 18.20 VEM!, KVIZ, 19.00 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 20.00 TARČA, 20.55 GLOBUS, 21.25 PRAVA IDEJA! 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.40 SVETO IN SVET, 0.35 PROFIL, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.20 DNEVNIK, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 2.15 INFO-KANAL

ČETRTEK, 24.09.2015, II. SPORED TVS

6.00 OTROŠKI KANAL, 7.00 OTROŠKI PROGRAM: OP! 9.20 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 10.35 PROFIL: SILVESTER PLOTAJŠ SICO, 11.00 HALO TV, 12.00 DOBRO JUTRO, 15.00 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.35 JADRANSKE IGRE, 17.00 HALO TV, 18.00 VONJ DEŽJA NA BALKANU, SRBSKA NADALJEVANKA, 19.05 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 20.00 50 LET HALE TIVOLI, DOKUMENTARNI FILM, 20.55 ŠPORTNI IZZIV, 21.45 AVTOMOBILNOST, 22.15 FANT S KOLESOM, BELGIJSKI FILM, 23.40 TOČKA, GLASBENA ODDAJA, 0.25 HALO TV, 1.25 ŠPORTNI IZZIV, 2.10 KOŠARKA - EVROPSKO PRVENSTVO, 3.45 ZABAVNI KANAL

Razvojna agencija
Slovenska krajina vas vabi na
FESTIVAL JABOLK,
ki bo v soboto, 3. oktobra 2015 v Hiši jabolok,
nato pa na Slovenski vzorčni kmetiji
na Gornjem Seniku.

Program

V Hiši jabolok se od 11.00 ure preša jabolčni sok
Na Slovenski vzorčni kmetiji bomo od 15.00 ure:

- v okviru delavnice spekli najboljši jabolčni zavitek,
- se sladkali s sveže iztisnjnim jabolčnim sokom,
- se pomerili v tekmovalnih in družabnih igrah,
- si ogledali razstavo starih sort jabolok

Od 17.00 Veselica
Za vašo dobro počutje bo poskrbela skupina
METULJ

PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;

e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:

TISKARNA KLAR
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Ministrstva za
javno upravo in pravosodje (KIM) ter Urada RS za
Slovence v zamejstvu in po svetu.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za
Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR
ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15
1174 7068 2000 1357 0000 0000,
SWIFT koda: OTPVHUHB